

STANOWISKO KLUBU RADNYCH PiS w sprawie projektu budżetu miasta Elbląg na 2023 rok

Ogólnoświatowy kryzys wywołany przez pandemię covid19 oraz agresję Rosji na Ukrainę spowodował poważne zachwianie gospodarki naszego państwa i świata.

Skonstruowanie budżetu w trudnej sytuacji ekonomicznej było z pewnością dużym wyzwaniem dla pracowników Departamentu Skarbnika Miasta.

Analizując planowane dochody

zauważalny jest zmniejszony wpływ udziału w podatku PIT w stosunku do prognoz na rok 2022. Na rok bieżący MF prognozowało ponad 150 mln zł, natomiast na rok 2023 prognozuje kwotę prawie 143 mln zł. Jest to spowodowane głównie obniżką stawki podatku od osób fizycznych od 1 lipca 2022 roku z 17% do 12% (to najwyższa w historii obniżka podatku PIT istotna dla każdego obywatela). Mimo tego wpływy z tego tytułu dla naszego samorządu są prognozowane na poziomie tylko o ok. 5% mniejszym niż w planie na 2022 rok.

Warto też podkreślić, że zmiany ustawowe w sposobie naliczania podatku PIT i CIT dla samorządów oraz zmiany w terminach przekazywania miesięcznych transz, które weszły w życie w tym roku powinny spowodować większą stabilność w finansach samorządów.

Rząd planuje w przyszłym roku bardzo duży wzrost subwencji ogólnej do ponad 200 mln w tym oświatowej. W kwocie ponad 190 mln zł (prognozy na rok bieżący przewidywały niecałe 158 mln zł). Będzie więc wzrost o około 20%. Rośnie też subwencja wyrównawcza i równoważąca do kwoty ok 25 mln zł wzrost o blisko 6 mln zł w porównaniu z rokiem bieżącym. Łącznie transfery z budżetu państwa dla Elbląga (nie licząc dotacji) są większe o ponad 33 mln zł niż prognozy na 2022 rok.

Analizując planowane wydatki

widoczny jest wzrost kosztów energii. Trzeba tu wskazać obiektywne przyczyny tej niekorzystnej dla wszystkich sytuacji: to przede wszystkim efekt agresji Rosji na Ukrainę i uwikłanie się niektórych krajów w szantaż energetyczny z Rosją oraz widoczne spekulacje na rynku ETS przy jednoczesnym braku chęci UE do reform w tym systemie.

Wzrost kosztów energii nie jest jednak tak dramatyczny jak przedstawiał to prezydent miasta po wynikach przetargu. Dzięki tarczom ochronnym rząd znacząco zmniejsza skutki kryzysu dla mieszkańców, wrażliwych podmiotów i samorządów.

Kolejna kwestia to zmniejszenie długu miasta, bo wg. projektu dług na koniec 2023 roku ma wynosić około 287 mln zł, a na koniec tego roku ma wynieść około 298 mln zł. Chcemy podkreślić, że pierwsze działania prowadzące do restrukturyzacji zadłużenia Elbląga podjął śp. prezydent Jerzy Wilk, i są kontynuowane z widocznym skutkiem przez obecne władze.

Widać jednak bardzo duży wzrost w obsłudze długu. Z 12,5 mln prognozowanych w projekcie na ten rok do prawie 29 mln w przyszłym roku; zaciągając zobowiązania władze miasta powinny mieć świadomość możliwości wzrostu stóp procentowych jako głównego mechanizmu, stosowanego w walce z inflacją. Inflacją która dotyka obecnie całą Europę i świat (przykład Argentyna inflacja wzrosła aktualnie o 100%)

Kolejną kwestią jest znaczący spadek udziału środków Miasta w finansowaniu Oświaty - plan przewiduje niecałe 94 mln zł na ten cel – to dużo mniej niż w roku bieżącym - w projekcie budżetu na ten rok było ponad 106 mln zł środków własnych, a więc będzie spadek o ok. 12 mln zł. To skutek bardzo dużej subwencji oświatowej, przypomnę o ponad 30 mln zł. Mimo wzrostu kosztów utrzymania szkół i przedszkoli oraz wzrostu wynagrodzeń dla nauczycieli udział miasta w finansowaniu zadań oświatowych się obniży.

Następna sprawa to Inwestycje

Projekt budżetu jest w zakresie planowania inwestycji ostrożny i zachowawczy, brakuje w nim odważnej, długofalowej wizji rozwoju Miasta. Pewna ostrożność w planowaniu środków na inwestycje jest uzasadniona lecz nie można przesadzać. Miasto bez inwestycji nie będzie się rozwijać. Poważnym mankamentem projektu budżetu jest brak zaplanowanych środków na rozwój portu morskiego w Elblągu. Rząd wychodzi z dobrą propozycją dla Elbląga, a ciągle nie ma odpowiedzi i decyzji prezydenta miasta. Chcemy wyraźnie podkreślić, że elbląski port nie zostanie przeniesiony do Warszawy, nikt nam go nie ukradnie, pozostanie w naszym mieście i będzie miał kluczowe znaczenie prorozwojowe dla całego regionu. Jeśli stanie się portem o znaczeniu strategicznym dla Państwa, to każda ekipa rządowa będzie go wspierać i dbać o jego dalszy rozwój. UE póki co, nie gwarantuje nam żadnych środków na rozwój portu.

Inwestycje zawieszono i odłożono naszym zdaniem mają szansę na realizację. Liczymy na pozytywne zmiany w budżecie miasta już od drugiego kwartału przyszłego roku. Jako przykład podajemy wynik budżetu Elbląga za trzeci kwartał b. roku - planowany był deficyt w wysokości 17,8 mln zł, a wynik rzeczywisty to nadwyżka ponad 62 mln zł.

Do tej pory Rada Miejska nie otrzymała planu oszczędnościowego, który powinien być spójny z projektem budżetu. O taki program apeluję od września br. W lokalnych mediach niedawno ukazały się zarysy planowanych oszczędności. Uważamy, że prezydent powinien przedstawić taki plan mieszkańcom i radnym wtedy, gdy projektował podwyżki podatku od nieruchomości, opłaty w strefie płatnego parkowania oraz podwyżki cen biletów komunikacji miejskiej. Podwyżka cen biletów była naszym zdaniem, błędem, gdyż nie przyczynia się do odczuwalnego zwiększenia dochodów miasta, a

uderza przede wszystkim w ubogich mieszkańców dojeżdżających do pracy czy szkoły. Nie można też zapomnieć o poważnych zastrzeżeniach mieszkańców do funkcjonowania komunikacji miejskiej.

Z uwagi na planowane zmniejszenie długu publicznego i zabezpieczenie podstawowych potrzeb Miasta w przyszłym roku Klub Radnych PiS nie będzie głosował przeciw uchwaleniu budżetu Miasta na rok 2023. Liczymy jednak na efektywną i korzystną dla mieszkańców współpracę prezydenta z Rządem szczególnie w sprawie elbląskiego portu i pozyskiwania środków na inwestycje.

Na koniec jeszcze jedna uwaga

Debata budżetowa, która miała miejsce 21 XI odbyła się bez udziału prezydenta miasta. Uważamy, że tak nie powinno być w przyszłości. Rozumiemy, chorobę, ale debatę można było zorganizować w innym terminie.

W imieniu Klubu Radnych PiS

Marek Pruszek